

VAN DER FELTZ
advocaten

Geothermie en de Wcw

Michelle de Rijke
10 oktober 2023

Michelle de Rijke

Partner energierecht en bestuursrecht

+31 6 22 40 10 18

derijke@feltz.nl

Van Mijnbouwwet
naar Wet
collectieve
warmte

Vaststelling
voorgenomen
warmtekavel

Aanwijzing
warmtebedrijf

Aansluitplicht en
opt out

Ontheffing kleine
collectieve
warmtesystemen

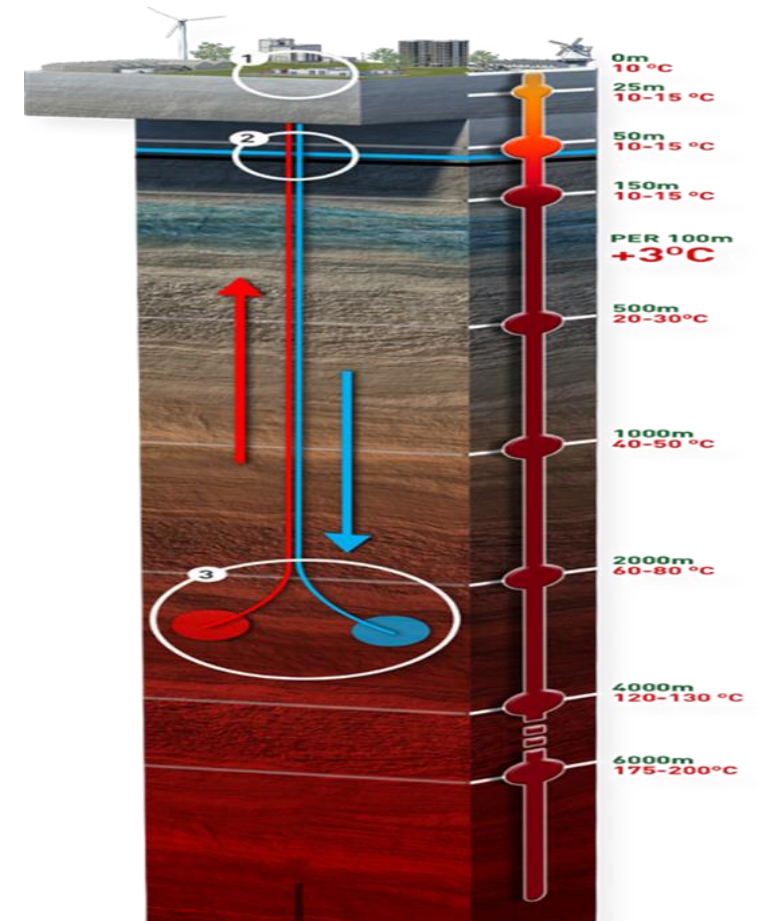
Overgangsrecht

Wetsvoorstel Wet
gemeentelijke
instrumenten
warmtetransitie

- Een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte bevat een beschrijving van de voorgenomen afzet van warmte en de afspraken hieromtrent (ar. 24^e, lid 1, sub d)
- Een aanvraag om een toewijzing zoekgebied aardwarmte kan geheel of gedeeltelijk worden afgewezen indien er onvoldoende zicht is op een warmtevraag die passend is bij de te verwachten winning van aardwarmte (art. 24i, lid 2, c)
- Een aanvraag voor een startvergunning aardwarmte bevat onder meer een beschrijving van overeenkomsten met betrekking tot de afzet van warmte (art.24o, sub f)
- Een aanvraag om een startvergunning aardwarmte kan geheel of gedeeltelijk worden afgewezen in verband met het ontbreken van overeenkomsten met betrekking tot de afzet van aardwarmte (art. 24t, lid 2, sub d)

...naar Wet collectieve warmte

- Van winning naar afzet
- Afzet in de gebouwde omgeving
- Aanleg en exploitatie van een warmtenet
- Aansluitingen op het warmtenet

- College van B&W stelt warmtekavels vast
- College van B&W wijst voor warmtekavel een warmtebedrijf aan
- Zonder aanwijzing geen warmtelevering (tenzij ontheffing)
- Warmtebedrijf heeft aansluitplicht
- Warmtebedrijf is integraal verantwoordelijk

- Consultatieversie 2020
- Bewerkte versie (eigendom net bij netwerkbedrijf)
- UHT versie 2023 (publiek aandeelhouderschap)
- Brief Minister Jetten aan TK van 6 juli 2023 over Voortgang voorstel Wet collectieve warmte

Collectief warmtesysteem

- een of meer warmtebronnen
- door middel van een warmtenet ontsloten
- voor de levering van warmte aan verbruikers

Kleine collectieve warmtesystemen

- met maximaal 1500 kleinverbruikers of
- huurders en leden van een VvE met kleinverbruikersaansluitingen

Warmtetransportnetten

- regionaal
- maximaliseren inzet van warmtebronnen
- transporteren warmteoverschot naar grootverbruikers

Onderneming of warmtegemeenschap

die zich bezig houdt of voornemens is zich bezig te houden

met het transport en de levering van warmte en

de productie of inkoop van warmte ten behoeve daarvan.

Het college stelt een warmtekavel vast

- Aaneengesloten gebied waarbinnen wijken of gebouwen
- Voornemen keuze collectief warmtesysteem

Het college wijst een warmtebedrijf aan

- Exclusieve bevoegdheid voor 20-30 jaar
- Warmtetransport en levering
- Integraal verantwoordelijk voor realisatie en exploitatie

- Uitgangspunten (§ 2.1. Wcw):
 - Doelmatige aanleg en exploitatie (lid 1 sub a)
 - Waarborgen leveringszekerheid (lid 1 sub b)
 - Geen onderlinge afhankelijkheid (lid 1 sub c)
- Vermijden van wijziging naderhand
- Omvang is geen exacte wetenschap
- Kan gemeentegrens-overschrijdend
- Geen bezwaar en beroep tegen vaststelling mogelijk

- Uitgangspunten (§ 2.2. Wcw)
 - Warmtebedrijf met publiek meerderheidsbelang of warmtegemeenschap
 - Eerst-komt-eerst-maakt systematiek (art. 2.4 jo. 2.5 Wcw)
 - Inventarisatie voornemen in Staatscourant
 - ACM beoordeelt geschiktheid warmtebedrijf/warmtegemeenschap
 - Indiening globaal kavelplan
 - Exclusieve bevoegdheid voor tussen de 20 en 30 jaar
 - Integraal verantwoordelijk voor aanleg en exploitatie
 - Samenwerkingsvormen (joint-ventures) zijn toegestaan (mits voldaan aan voorwaarden art. 2.3 Wcw)
 - Afwijzingsgronden (art. 2.5 lid 6 Wcw):
 - Globaal kavelplan redelijkerwijs niet uitvoerbaar
 - Structurele afhankelijkheid van warmtevoorziening in ander warmtekavel
- Wel bezwaar en beroep tegen aanwijzing mogelijk

- Minimaal 50% (plus 1) van de aandelen direct of indirect in handen van staat, provincie, gemeente of ander openbaar lichaam
- Uitzondering op plicht aanwijzen warmtebedrijf met publiek meerderheidsbelang of warmtegemeenschap
- Tot 7 jaar na inwerkingtreding Wcw ook een warmtebedrijf zonder publiek meerderheidsbelang
- Geldt alleen als geen (geschikte) warmtebedrijven kunnen worden aangewezen (artt. 2.6 jo. 2.7 Wcw)

- Bevoegdheid van het college, geen verplichting
- Rangschikking volgens landelijk uniforme procedure op basis van:
 - Voldoen aan regels over gemiddelde uitstoot van broeikasgassen
 - Borgen doelmatige, kosteneffectieve aanleg en exploitatie
 - Borgen leveringszekerheid
 - Participatie door toekomstige verbruikers
 - Uitvoerbaarheid kavelplan
- Geen additionele rangschikkingscriteria
- Wel lokale weging, elke criterium minimaal 5% en maximaal 50% meegewogen
- Prijs is niet bepalend!
 - Tarief wordt door ACM gemaximeerd

- In principe geldt aansluitplicht voor gebouweigenaren binnen warmtekavel
 - Indien in maatwerkregel (art. 4.6 lid 2 Ow) is bepaald dat aansluiting op collectieve warmtevoorziening is aangewezen (art. 2.25 Wcw).
 - Tenzij i) redelijkerwijs technisch onmogelijk of ii) de wettelijke taken niet uitgevoerd zouden kunnen worden, of iii) de gebouweigenaar heeft aangegeven niet aangesloten te willen worden.
 - Gebouweigenaar kan wel kiezen voor een gelijkwaardig alternatief, bijvoorbeeld een duurzame individuele warmtevoorziening (opt-out).
 - Regels voor gelijkwaardig alternatief worden bepaald door het omgevingsrecht (art. 4.7, eerste lid Omgevingswet)
- Indien geen maatwerkregel is opgesteld, geldt geen aansluitplicht, aansluiting slechts o.b.v. vrijwillig gedaan verzoek door gebouweigenaar.

- Klein collectief warmtesysteem kan ontheffing vragen van het verbod op warmtelevering (art. 3.1 Wcw)
- Definitie klein collectief warmtesysteem:
 - collectief warmtesysteem waarmee warmte wordt geleverd aan maximaal 1500:
 - a. verbruikers;
 - b. huurders met elk een individuele leveringsaansluiting van maximaal 100 kilowatt;
 - c. leden van een vereniging van eigenaars of een daarmee vergelijkbare rechtsvorm met elk een individuele leveringsaansluiting van maximaal 100 kilowatt.
- Ontheffing voor minimaal 20 en maximaal 30 jaar

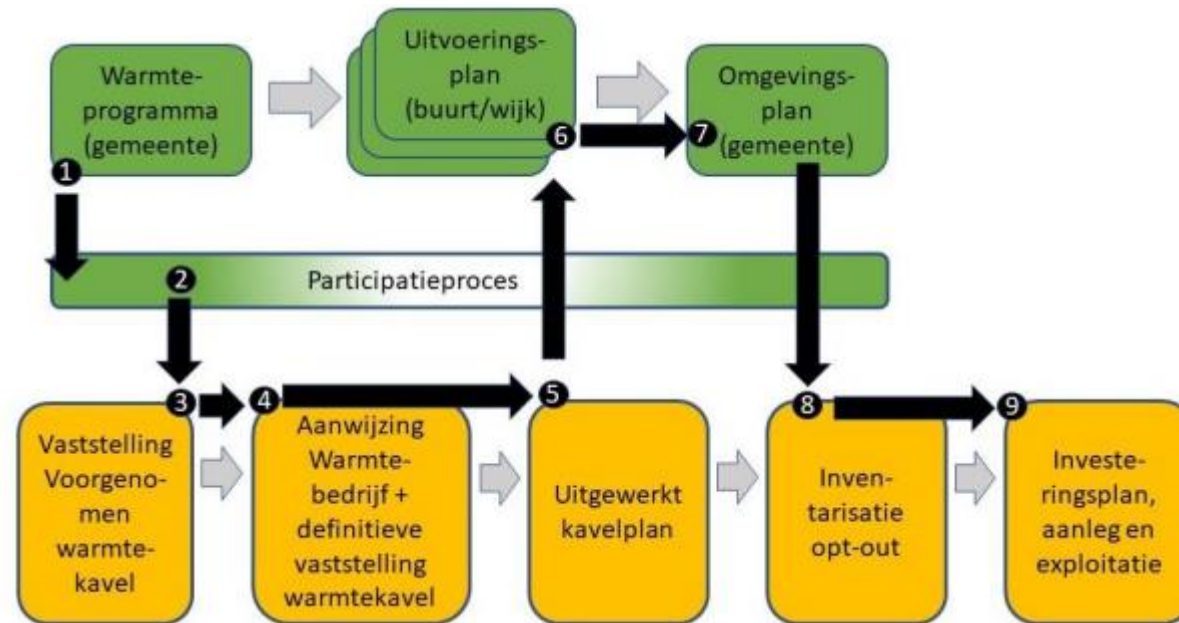
- Uitgangspunt is om bestaande situaties zoveel mogelijk 1 op 1 onder de werking van het wetsvoorstel te brengen.
- Bestaande afspraken tussen partijen, bijvoorbeeld tussen een gemeente en warmtebedrijf, worden gerespecteerd voor zover deze afspraken niet in strijd zijn met hetgeen in het wetsvoorstel is vastgelegd.
- Ook situaties waarbij er sprake is van feitelijke levering aan verbruikers worden gerespecteerd.

Wetsvoorstel Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) (1)

- Wetsvoorstel van 30 juni 2023
 - Wijzigt Omgevingswet en Gaswet
- Wijzigingen Ow biedt aanvullende instrumenten t.b.v. regie warmtetransitie op gemeentelijk niveau en rijksniveau
- Hoofdlijn is programmatische (wijkgerichte) aanpak:

- Proces gemeente:
 - Opstellen gemeentelijke 'transitievisie warmte/warmteprogramma', wijkgerichte aanpak,
 - Verplicht programma onder de Ow,
 - Participatieplicht
 - Eventueel nadere uitwerking in uitvoeringsplan (gericht op wijk/buurt)
 - Programma biedt vervolgens grondslag aanwijzingsbevoegdheid t.a.v. de warmtevoorziening op locaties in omgevingsplan

Stand van Zaken Wcw en Wgiw

- De indiening van het wetsvoorstel Wcw is ernstig vertraagd
- Kamerbrief van minister Jetten van 6 juli 2023
- Beoogde inwerkingtreding Wcw per 1 januari 2025
- Wetsvoorstel Wgiw ingediend op 30 juni 2023

Meer weten?

Michelle de Rijke

Partner energierecht en bestuursrecht

+31 6 22 40 10 18

derijke@feltz.nl